

LARINKS PATOLOJİLERİNDE LARİNGOGRAFİNİN TANI DEĞERİ

Dr. Zeki BAKIR (X)

ÖZET

Hastanemize 1978-1979 yılları arasında ses kısıklığı ve yutma güçlüğü şikâyetleri ile baş vuran 21'i erkek, 4'ü kadın. Toplam 25 hastaya kontrast madde ile laringografi yapıldı.

Olgularımızın Radyolojik bulguları, klinik bulgular ve Patoloji sonuçları ile karşılaştırıldı.

GİRİŞ

Kırk yılı aşkın bir süreden beri larinksin kontrast maddeyle incelenmesi yönteminin bilinmesine karşın (1), bu inceleme yönteminden şimdiye değin yeterli ölçüde yararlanılmadığı kanısındayız.

Laringografi; kontrast madde verilerek larinksin radyolojik olarak gösterilmesidir. Genellikle larinks karsinomalarının incelenmesinde uygulanır. Fakat larinks fibrozisinde ve ödeminde veya vokal kord paralizilerinin incelenmesinde de değerlidir. (2,3,4)

Larinks hastalıklarında, laringoskopik incelemeden ve biopsiden önce laringografi yapılarak, anatomi bozulmadan larinks yapılarının görülmesi gerekir (5, 6).

Laringogramlar ayrıca endoskopik incelemeyle gösterilemeyen lezyonların vertikal yayılımını göstermede faydalıdır (7,8,9). Bunun dışında lezyonların yerleşimi, dağılımı ve büyüklüğü hakkında bu inceleme yöntemi güvenilir ve kesin bilgiler verebilir. Tedavinin planlanmasında da laringogramlar cerrahi girişim veya radyoterapi uygulanması hakkında karar verdirici bilgiler sağlar (10,11).

GEREÇLER VE YÖNTEM

Çalışmamız 1978-1979 yılları arasında hastanemiz KBB polikliniğine ses kısıklığı ve yutma güçlüğü şikâyetleri ile baş vuran 21'i erkek 4'ü kadın olmak

(x) Atatürk Ünivesitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Kürsüsü Uzmanı.

üzere toplam 25 olguyu kapsamaktadır. Olgularımızın en genci 32, en yaşlısı 60 yaşındadır.

Laringogram yapılacak hastalar akşamdan aç bırakıldı, incelemeden 1 saat önce premedikasyon yapıldı. Premedikasyon için Nembutal-Atropin kombinasyonu İ.M.olarak yapıldı. Lokal anestezi için % 0.5 lik pantocain kullanıldı. Kontrast madde olarak dionosil oil 15-20 cc kullanıldı. Kontrast madde verilmenden önce hastalara öksürmeleri, kontrast maddeyi yutmamaları ve yapılacak laringogram manevraları anlatıldı. Kontrast madde hasta tam derin inspiyumda iken damla, damla dil köküne damlatıldı. Skopi'de laryngeal yapılar izlendi ve 70 KV, 200 mA 0.3 sn kullanılarak radyogramlar çekildi. İnceleme bittikten sonra hasta trendelenburg pozisyonuna getirilerek ve hatta öksürtülerek kontrast maddeyi dışarı atmasına yardım edildi. İncelemeden dört saat sonra daha doğrusu anestezinin tesiri geçinceye kadar hastalara hiçbir şey yememeleri ve içmemeleri söylendi.

BULGULAR

25 olgumuzun 3'ünde kontrast maddeyle yapılan inceleme sonunda lareneal yapılar normal görüldü.

Bir olguda laringogramda her iki yalancı ses tellerinde ödem ve sağ ses telinde ülserasyon görüldü, bu olgunun biopsi neticesi larinks tüberkülozu olarak rapor edilmişti.

Bir olgumuza klinik olarak ses tellerinde paralizi tanısı kondu ve bu olgudan biopsi alınmadı, çekilen laringogramlarda vokal kord paralizisi görüldü.

Bir olgumuzda kontrast madde olarak lipodol kullanıldığından mukoza sıvanması yeterli düzeyde olmamıştır.

Beş olgunun patoloji raporu polip olarak geldi, bu olgularda laringoskopik inceleme ve laringogramlarda polip olduğu kanaatine varıldı.

Ondört olgunun patoloji raporu kanser olarak rapor edildi, bu olgularda da laringoskopik ve radyolojik incelemeyle kanser olduğu kanaatine varıldı. Bu olguların 4'ünde laringogramlarda priform sinüslerde kitle, 8'inde supraglottik tümör, 2'sinde glottik tümör tanısı kondu.

TARTIŞMA

Çalışmamızda laringoskopi ve diğer inceleme yöntemiyle larinks patolojisi düşünülen 25 olguda laringoskopik inceleme yapılmıştır.

Olgularımızın en genci 32, en yaşlısı 60 yaşındadır. Yaş ortalaması 49,84'dür. Olgularımızın 21'i (% 92) erkek ve 4'ü (% 8) kadındır.

Resim: 1- İki aydan beri ses kısıklığı-ve yutma güçlüğü yakınmaları olan 38 yaşında kadın hastanın laringogramın'da er iki yalancı ses tellerinde ödem ve sağ ses telinde ülkeserasyon görülmektedir. PA Göğüs radyogramında aktif tüberküloz saptandı.

24 olgumuzun 14'de (% 56) larinks kanseri, 6'sında (% 24) polip, 1'inde de (% 4) larinks tüberkülozu, 1'inde (% 4) vokal kord paralizi tanısı kondu ve 3 vak'ada (% 10,4) larnial yapılar normal görüldü.

Bütün olgularımız endoskopik inceleme yöntemiyle uygunluk gösterdi. Yalnız bir olguda endoskopik incelemede ön komisürde ses tellerinin arkasında ve arka komisürde kitle görüldü. Laringogramlar ise normaldi.

Bizim çalışmamızda kesin kanser tanısı konan olguların kadın erkek oranı 0/14 dir. Oysa literatürde kadın erkek orana 1/10 olarak bildirilmektedir. (12,13) Bu durumun literatür ile bağdaşmasını iki şekilde izah edebiliriz. Birincisi Doğu Anadolu Bölgesinde kadın hastaların erkek hastalardan daha az hekime başvurmalarıdır. İkincisi ise kadınların erkeklerden daha az tütün ve alkol alışkanlıklarının olması ve kimyasal irritasyonlarla daha az temasta bulunmaları olabilir.

Resim: 2- İki yıldan beri ses kısıklığı yakınmaları olan 55 yaşında erkek bir olgumuzun laringogramında sağ tarafta ventriküller oluşumları silen sağ piriform sinüse baskı yapan proksimal trankeanın sağ duvarını orta hatta doğru iten kitle görülmektedir. Patoloji raporu: Differensiyel spinosellüler arsinom.

Kesin larinks kanseri tanısı konan 14 olgumuzun 12 sinde (% 86) tütün alışkanlığı vardı. ATAV 148 olguluk bir çalışmada bu oran (% 98) olarak bildirilmektedir (34). Kanser tanısı konan 14 olgumuzun 3'ünde (%31,4) boyunda çeşitli bölgelerde ve değişik büyüklükte kitleler vardı. Biz bu kitleleri larinks kanserinin lenf bezlerine metastazı olarak düşündük.

Larinks kanserlerinde akciğerlere metastaz (% 10) olarak bildirilmektedir (15). Bizim çalışmamızda bir vak'ada (% 7,1) PA göğüs radyogramında akciğer alt zonunda 2 cm. çapında coin lezyon saptandı, biz bunu metastaz olarak kabul ettik.

Tedavinin planlanmasında erken vak'alarda radyoterapi, gecikmiş vak'alarda cerrahi tedavi ile birlikte radyoterapi seçilmelidir (12,16).

Lezyonun çıkarılması mümkün olmadığı ve uzak metastazların bulunduğu durumlarda cerrahi tedavi uygulanamaz (17).

Çalışmamızın radyolojik sonuçları ile klinik ve patoloji sonuçları bir olgu dışında tümüyle uyum sağlamaktadır. 25 olguluk küçük bir seri olmasına ağmen çalışmamızın sonuçlarını büyük bir oranda klinik ve patoloji sonuçları ile uyum göstermesi larinografinin başta larinks kanserleri olmak üzere tüm larinks patolojilerinin aydınlatılmasında değerli bir yöntem olduğu kanısını vermektedir.

S U M M A R Y

VALU OF THE LARYNGOGRAPHY IN THE LARYNX PATHOLOGY

The laryngography was made 21 male and 4 female patients with larynx pathology.

Laryngography evidence completely correspond with clinic and pathologic evidence except one patient.

KAYNAKLAR

- 1- Olofsson, J., Renouf, J.H.P., Von Hostran, A.W.P.: Laryngeal carcinoma correlation of roentgenography and histopathology, American Journal of roentgenology, Radium Therapy and Nuclear Medicine 117: 526, 1973.
- 2- Ogura, J., Powers, W., Holtz, S., Mc Gavran, M., Ellis, B., Voorhees, R.: Laryngograms: Their value in the diagnosis and treatment of laryngeal lesions; Laryngoscope 70: 780, 1960.
- 3- Bryan, G.J.: Diagnostic Radiography, 2. ed. Churchill Livingstone, Edinmurgh Londor-New York, 1974, P: 321.
- 4- Lindell, M., Jing, B., Wallace, S.: Laryngeal tuberculosis, American Journal of the Roentgonology 129: 677, 1977.
- 5- Fletcher, G., Old, J., Laquavam, G. A.: topographic approach to the roentgenologic and pathologic examination of the larengogharengeal tumors, Radiology 63: 361, 1953.
- 6- Hill, B.J.: Radiology of the larynx, Otolaryngologic Clinics of North America, 6: 449, 1973.
- 7- Sutton, D.: A Textbook of Radiology, 2. ed. Churchil Livingstone, Edinburgh, London-New York, 1975, P: 998.
- 8- Medina, J., Seaman, W., Cabrajal, P. Baker, D.: Value of laryngography in vocal cord tumors, Radiology 77: 531, 1961.

- 9- Pastore, P., May, M., Gildersleeve, G.: The laryngogram as a diagnostic aid, Laryngoscope, 74: 723, 1964.
- 10- Klein, R., Fletcher, G.: Evaluation of the clinical usefulness of roentgenologic findings in squamous cell carcinomas of the larynx, America Journal of Roentgenology Radium Therapy and Nuclear Medicine 92: 43, 1964.
- 11- Perez, C., Ogura, j., Holtz, S., Palmer, L., Barnhill, F., Powers, W.: Laryngography in the selection of patients of conservation in cancer of supraglottic larynx and pharynx, America Journal of Roentgenology Radium therapy and Nuclear Medicine 103: 746, 1967.
- 12- Cevansir, B.: Kulak Burun Boğaz Hastalıkları, Güven Kitabevi yayınları, Ankara, 1961, s: 143.
- 13- Robbins, S.L.: Pathology, 3. ed, Volume II, W.B. Saunders Copany, Pheladelphia-London, 1967, P: 746.
- 14- Atav, N.: Kulak Burun Boğaz Hastalıkları, 2. bası, Ege Üniversitesi yayınları, İzmir 1960, s: 134.
- 15- Gaffinet, D., Eltringham, J., Glatstein, E., Bagshow, M.: Carcinoma of the larynx Results of radiation therapy in 213 patients, American Journal of Roentgenography Radium Therapy and Nuclear Medicine 117: 533, 1973.
- 16- Vermund, H.: Rule of the radiotherapy in cancer of the larynx as related to the TNM system of the staging, Cancer: 485, 1970.
- 17- Borçbakan, C.: Boyun Hstahıkları, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi yayı-ları, sayı: 223, Ankara, 1969, s: 107.